

Referat despre elementele moderne, originale intalnite in romanul lui George Calinescu - a treia parte

Prin scrisorile eroinei din "Scrinul negru" si jurnalul lui Tudorel din "Bietul Ioanide", G. Calinescu introduce in romanele sale procedeele epice ale lui André© Gide care, in romanul sau, isi bazeaza cea mai mare parte a naratiunii pe jurnalul romancierului Eduard, uneori si pe corespondenta dintre adolescentii Bernard si Olivier.

Urmarirea progresiva a bolii lui Hagenius, prezentarea tuturor manifestarilor dementiale, indicatiile foilor de observatie ne introduc in atmosfera clinica in care traieste Hans Castorp, eroul romanului "Muntele vrajit" de Thomas Mann. Hans Castorp, sosit la sanatoriul Berghof din Davos, pentru a-si vizita varul, descopera ca el insusi este bolnav si va ramane aici sapte ani. Obsesia bolii, consternarea lui Castorp dupa fiecare vizita medicala urmarirea zilnica a temperaturii creeaza ambianta aflata partial in "Scrinul negru".

Descrierea maladiei nervoase a lui Simion Tulea "demonstreaza ca nici in cel mai clasic roman al sau ("Enigma Otiliei") Calinescu nu a fost un balzacian ortodox". Studiul clinic al dementiei apropie "Enigma Otiliei" de naturalismul lui Zola si de alte scrieri in care sunt prezentate cazuri de psihologie patologica precum "insemnarile unui nebun" de Gogol in literatura rusa.

Prezentarea preocuparilor lui Felix pentru studiul medicinei aminteste de "Muntele vrajit" al lui Thomas Mann. De altfel, si discutiile despre arta si prezentarea proiectelor lui Ioanide si, in general, tinuta intelectuala a romanelor calinesciene ne duce cu gandul la scrierile lui Thomas Mann. De ce? Pentru ca "Der Zauberberg" (Muntele vrajit), este un roman eseu, un roman cu lungi discutii despre probleme variate : viata moarte, dragoste, filozofie, politica spiritism, etc. Aceasta nu inseamna ca romanele lui Calinescu imita romanele lui Thomas Mann. Dimpotriva! Nimeni ca G. Calinescu n-a descris mai bine prin "Bietul Ioanide" si "Scrinul negru" sterilitatea intelectualilor "putrefiati de cultura". De asemenea, filozofia automatismului monomaniac la intelectuali, zugravit magistral de G. Calinescu il poate recomanda in literatura universala cu o nota de originalitate.

"Scrinul negru" este "un roman contrapunctic, polifonic". Destinele eroilor se interfereaza expunerea cronologica nefiind un criteriu al naratiunii. "Precum liniile melodice intr-o fuga de Bach, episoadele se succed, dupa o logica secundara prin revenirile la un plan temporal la altul ca in romanele lui Romain Rolland, André© Gide, Aldous Huxley.

Acest ultim roman aduce intr-un plan secundar si problema educatiei tanarului Filip, fiul Caty-ei Ciocarlan, nascut dintr-o legatura intamplatoare cu Max Hangerlin. Dupa moartea mamei sale este luat sub tutela de batrana printesa care urmareste sa-i dea o educatie aristocratica. Sub acest aspect al formarii personalitatii unui tanar in contact cu viata "Scrinul negru" este Bildungsroman comparabil cu Wilhelm Meister al lui Goethe.